

Svensk Förening för Vårdhygien

Vårdhygienisk egenkontroll

Verktyg för strukturerat ledningsarbete inom kommunal vård och omsorg

För verksamheter som bedriver:

- ✓ hemtjänst och hälso- och sjukvård i ordinärt boende
- ✓ hälso- och sjukvård samt insats korttidsplats för vuxna och särskilda boendeformer enligt SoL och LSS

Svensk Förening för Vårdhygien

SFVH

Syfte

Verktyget är ett hjälpmedel för strukturerad genomgång av verksamheten och ett stöd till systematiskt vårdhygieniskt förbättringsarbete, för att förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner.

Verktyget omfattar:

- ✓ checklista för egenkontroll (ordinärt/särskilt boende)
- ✓ mall för handlingsplan

Checklista och vägledning för vårdhygienisk egenkontroll

För verksamheter som bedriver hälso- och sjukvård samt insats korttidsplats för vuxna och särskilda boendeformer enligt SoL och LSS

Enhet/verksamhet: _____ Datum: _____

Deltagare: _____

Linjechef: _____

1	Övergripande förutsättningar för smittförebyggande arbete	Ja	Nej
1.1	Systematiskt arbetssätt finns för att säkerställa god hygienisk standard <i>Linjechef ansvarar för att det finns ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa god hygienisk standard på enheten som minst omfattar:</i> • regelbunden vårdhygienisk egenkontroll (checklista och handlingsplan) förslagsvis årligen • utvärdering av egenkontroll och vidtagna åtgärder • återkoppling och information till personal. <i>Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9), SKR Vägledning för vårdhygieniskt arbete, omr 6.</i>	☐	☐
1.2	Vårdhygieniska riktlinjer och rutiner är kända och följs av alla personalkategorier <i>Tydliga informationsvägar finns för att göra vårdhygieniska riktlinjer och rutiner tillgängliga och kända för all personal som vistas på enheten. Till exempel lokala rutiner, riktlinjer från vårdhygienisk enhet, Vårdhandboken eller föreskrifter som berör vårdhygien.</i> <i>SKR Vägledning för vårdhygieniskt arbete, omr 2.</i>	☐	☐
1.3	Person med definierat ansvarsområde vårdhygien finns på enheten, till exempel hygienombud <i>Utsedd person med ansvar att hålla sig uppdaterad inom ämnet vårdhygien finns. Uppdrag och mandat är tydligt, med skriftlig uppdragsbeskrivning. Finns ingen utsedd person faller detta uppdrag på linjechef.</i>	☐	☐
1.4	Utbildning i basala hygienrutiner, klädregler och smittförebyggande åtgärder ges till all ny personal på enheten <i>Skriftlig rutin finns som beskriver när utbildning ges och av vem. Utbildningen innefattar att förebygga och förhindra smitta och smittspridning i verksamheten samt basala hygienrutiner och klädregler. Den utformas på ett sådant sätt att personal kan omsätta kunskapen i det praktiska arbetet.</i> <i>Smittrisker (AFS 2018:4), 6 § HSLF-FS 2022:44 (SoL, LSS), SKR Vägledning för vårdhygieniskt arbete, omr 3.</i>	☐	☐

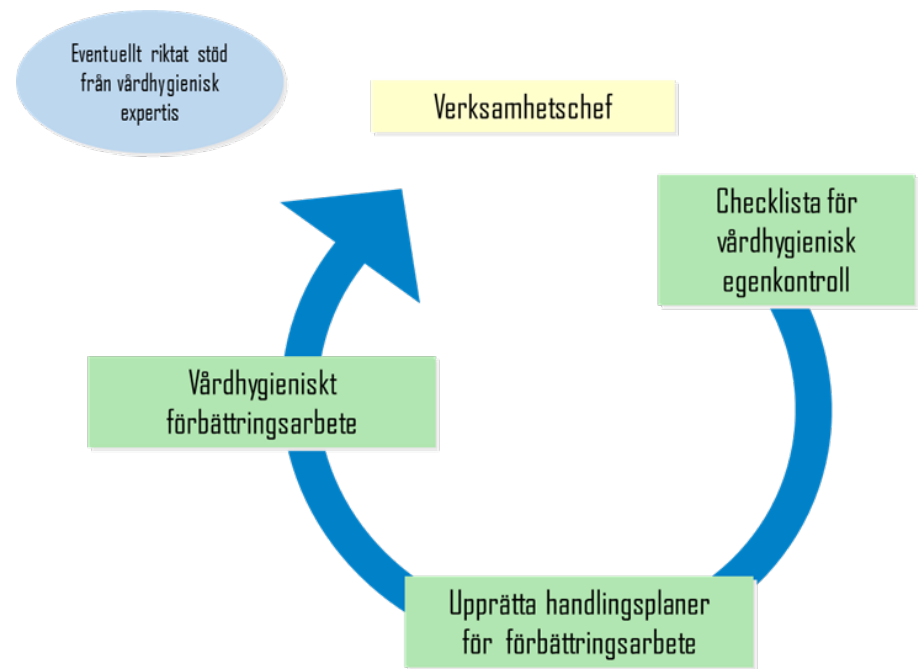
Svensk Förening för Vårdhygien

SFVH

Genomförande

Linjechef ansvarar för genomförande, förslagsvis tillsammans med omvårdnadspersonal och sjuksköterska eller annan person med lämplig kompetens i verksamheten, t.ex. hygienombud.

Årlig genomgång rekommenderas.

Svensk Förening för Vårdhygien

SFVH

Instruktion

- Använd avsedd checklista, med vägledande text, för att svara ja eller nej på respektive påstående.
- Då flera påståenden förekommer ska alla kriterier vara uppfyllda för att svara ja.
- Utifrån förekommande nej-svar, upprättas en handlingsplan.
- Vid oklarheter och behov av stöd kontakta vårdhygienisk enhet i din region.

Svensk Förening för Vårdhygien

Uppföljning

- Relevanta personalkategorier deltar i det vårdhygieniska förbättringsarbetet, som leds av linjechef.
- Identifierade vårdhygieniska brister åtgärdas enligt handlingsplan.
- Uppföljning, utvärdering och återkoppling sker regelbundet, såväl till medarbetare som till ansvarig för verksamheten.

Handlingsplan för vårdhygienisk egenkontroll

Datum:	
Enhet/ verksamhet:	
Linjechef:	

Punkt i checklistan	Identifierat förbättringsområde	Åtgärd	Ansvarig	Planerat slutdatum	Kommentar	Klart Datum o sign.

Svensk Förening för Vårdhygien

Vikten av god hygienisk standard i vård och omsorg regleras i flera olika lagar, föreskrifter och standarder.

Lag/Föreskrift/Standard	Ansvar
Hälso- och sjukvårdslag, HSL (2017:30)	God hygienisk standard
Socialtjänstlag, SoL (2025:400)	God kvalitet
Lag om stöd och service, LSS (1993:387)	God kvalitet
Patientsäkerhetslag, PSL (2020:659)	Förebygga vårdskador
Smittskyddslag, SmL (2004:168)	Begränsa smittspridning, utbrott
Basal hygien (SOSFS 2015:10)	Hygienkrav för skydd av vårdtagare
Smittförebyggande åtgärder i vissa verksamheter inom SoL och LSS (2022:44)	Säkerställa kompetens, rutiner och skydd mot smitta för brukare inom SoL och LSS.
Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (2011:9)	Riskbedömningar Rutiner och egenkontrollprogram
Risker i arbetsmiljön (AFS 2023:10, 11 kap)	Skydd för arbetstagaren
Svensk standard (SS 872500:2015)	Kvalitet för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende